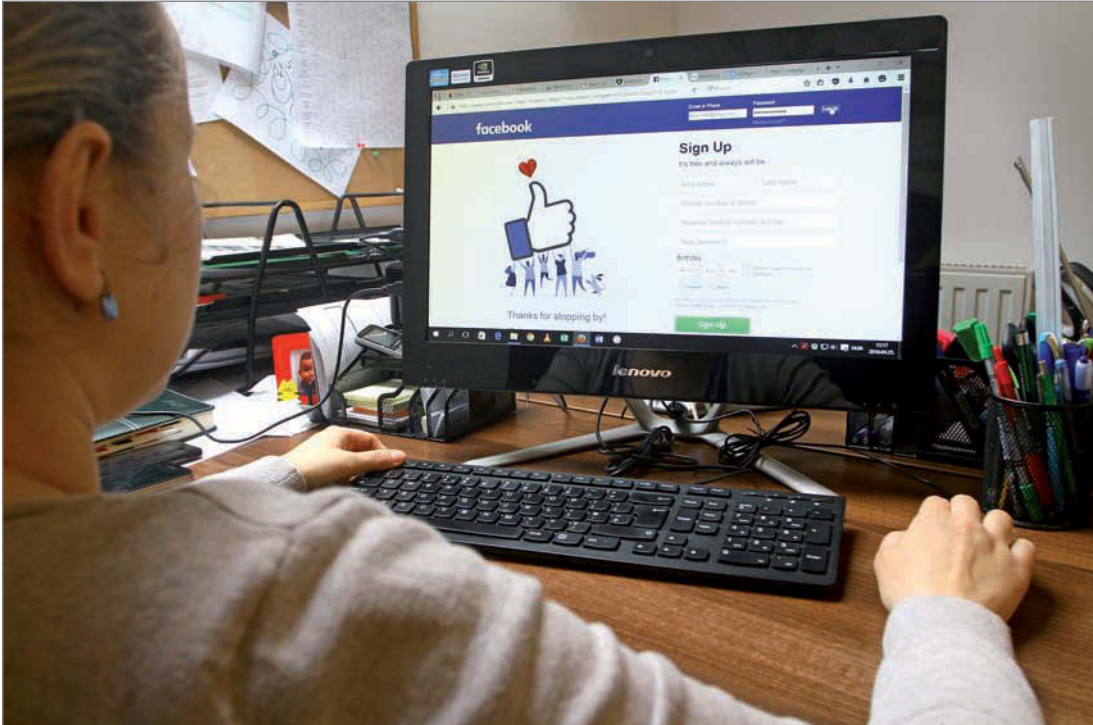

Mindenkire figyel a Nagy Testvér

Politikusok és üzletemberek markában a Facebook és a hozzá hasonló közösségi oldalak

A világ egyik legnépszerűbb közösségi oldala, a Facebook már korábban is adott okot aggodalomra. Azonban a több mint kétmilliárd felhasználót érintő adatlopás kétségkívül a közösségi oldal eddigi legnagyobb bizalmi válsága. A botrány még inkább rávilágított a világhálót használók sebezhetőségére.

FOTÓ: BODA L. GERGELY

Bár Mark Zuckerberg megígérte, hogy biztonságosabbá teszi a facebookozást, megcsappant az oldal iránti bizalom

Idén márciusban megvádolták a londoni székhelyű, de amerikai irodát is működtető Cambridge Analytics (CA) nevű statisztikai céget, hogy alkalmazottai több millió Facebook-felhasználó adatait lopták el és dolgozták fel a profilgazdák tudta nélkül. Megrendelésre a 2016-os amerikai elnökválasztást, illetve Nagy-Britanniának az Európai Unióból történő kilépésével kapcsolatos népszavazást igyekeztek befolyásolni. Az ügy kibontakozásakor legtöbbször úgy gondolták, csak az érintett állampolgárok adatairól lehet szó, a Facebook azonban április 9-től elkezdte értesíteni azokat a személyeket, akiknek felhasználták az adatait: kiderült, a világ bármely táján élő személy érintett lehet.

Márciusban házkutatást tartottak a Cambridge Analytics londoni központjában, miután korábban a cégnél dolgozó egyik alkalmazott előállt az illetéktelen adatszerzés vádjával. A brit Channel 4 adó újságírói – magukat ügyfélnek kiadva – rejtettkamerás felvételekkel rögzítették, hogy a cég semmilyen piszkos, törvénytelen módszertől nem riad vissza, ha a megrendelője komoly befolyást vár el.

A londoni céget 2012-ben alapították, és 2014-ben vett részt először kisebb amerikai kampányokban. Úgy tartják, Donald Trump megválasztásában is főszerepet játszott, ugyanis a vállalatot az a Robert Mercer segíti, aki a Trump-kampány egyik legbőkezűbb támogatója volt.

Illetéktelen kezekbe jutott adatok

A nyomozóhatóság bejelentése szerint azért tartottak házkutatást a londoni cégnél, mert a vállalat 2014-ben kvízzjátékot szervezett olyan céllal, hogy a résztvevők elemzést kapjanak személyiségjegyeikről. Mint kiderült, a játékban 270 ezer felhasználó vett részt, de a gyanú szerint a cég az ő ismerőseik elérésével összesen 87 millió további felhasználó adataihoz fért hozzá.

Mark Zuckerberg szerint azonban ennél súlyosabb a helyzet: mintegy kétmilliárd profil tulajdonosának az adataihoz is hozzájuthattak azok beleegyezése nélkül.

Egy teszt kitöltésekor a felhasználó Facebook-profilján megjelenik egy ablak, amely többek közt az ismerősök listájához való hozzáférést kéri. Naponta többször is átadjuk adatainkat egy-egy vonzó, érdekesnek tűnő tesztért, az

információk viszont ilyenkor tisztességtelen kezekbe kerülhetnek. A vád szerint a cég a megszerzett hatalmas mennyiségű adat birtokában személyre szabott üzenetekkel kezdte bombázni a felhasználókat, hogy befolyásolja őket a választás vagy a népszavazás során. A 2016-os amerikai választási kampányban például minden lehetséges módszerrel igyekeztek Hillary Clintont tisztességtelen jelöltként feltüntetni. A Channel 4 tévécsatorna videójának megjelenése után a Facebook részvényei zuhanni kezdtek.

Kétmilliárd érintett

Még a múlt hónapban felfüggesztették a CA főigazgatóját, és elindult a #DeleteFacebook mozgalom, amellyel a felhasználók figyelmét arra hívták fel, hogy adataik nincsenek biztonságban, ezért jobb, ha törlik profiljukat. A mozgalom hatására a Tesla és a SpaceX cég, illetve a Playboy magazin is törölte magát a közösségi oldalról. Viszont a szintén Facebook tulajdonban levő Instagramon továbbra is megtalálhatjuk őket. Az Apple vezérigazgatója, Tim Cook a botrány kirobbanása után adott interjújában azt mondta: a Facebook úgy vált híressé és aranybányává, hogy különböző forrásokból összegyűjtött személyes adatok alapján részletes profilokat készített másokról, majd eladta azokat. Cook szerint sokkal szigorúbban kellene eljárni a személyes adatok védelmében.

Az Apple vezérigazgatójának felháborodott kijelentései nem bizonyultak alaptalannak, ugyanis április elején a Facebook technológiai vezetője, Mike Shroepfer bejelentette, nagyjából 87 millió embert érint a CA adatlopása. Néhány napra rá azonban a

FOTÓ: BARABÁS ÁKOS

Figyeljünk az applikációkra, ezek alapján ugyanis sok személyes adatunkhoz hozzáférhetnek, ha engedélyezzük

Facebook alapítója és atyja, Mark Zuckerberg egy telekonferencián azt mondta: akár kétmilliárd fölötti profil adataihoz férhettek hozzá engedély nélkül, amely számos európai lakost is érint. Magyarországon mintegy 32 ezer hasonló profilról tudnak. Április 9-től a közösségi oldal sora értesítette érintett felhasználóit a hírfolyam tetején megjelenő link segítségével arról, hogy a Cambridge Analytics ténykedésének áldozata lett. Ha valaki az elmúlt hónapokban, években a This is your digital life nevű alkalmazást használta, valószínű, hogy az adatlopás áldozatai közé tartozik. A Beállítások menüponton belül az Alkalmazások és webhelyek fül alatt bárki ellenőrizheti, milyen applikációknak engedélyezte az adataihoz való hozzáférést és ezt itt visszavonhatja.

Zuckerberg az amerikai szenátus előtt

Múlt héten az amerikai szenátus tagjai nyilvános meghallgatást hirdettek, amelyen szigorú hangnemben vonták felelősségre Zuckerberget. A vállalat alapítója magára vállalt mindent. Elmondta, ő a felelős a szivárgásért, viszont azt is hozzátette: az elmúlt években sokat dolgoztak azon, hogy a Facebookot működtető mesterséges intelligenciát tovább fejlesszék a hamis felhasználók kiszűrése érdekében. Állítólag a magyar, a mexikói, a brazil és a pakisztáni választások előtt több tizezer hamis fiókot töröltek, hogy senki ne tudjon jogtalanul beavatkozni a politikai és társadalmi eseményekbe. A Facebook atyja megígérte: még hangsúlyosabban dolgoznak majd azon, hogy nagyobb adatbiztonságot teremtsenek a közösségi oldal felhasználói számára. Főleg hogy a tárgyaláson kiderült, az ő adatait is ellopták.

A két napig zajló meghallgatáson világossá vált, mennyire megcsappant a bizalom a mindent behálózó oldal iránt. Számos technikai kérdésre azonban maga Zuckerberg sem tudott válaszolni. A közösségi oldal kitalálója a nagyobb biztonság érdekében a fizetős Facebook ötletét is felvetette, viszont gyorsan hozzátette, más lehetőség mellett mindig lesz ingyenes változat is. Ennek eltörlésétől valószínűleg senkinek nem kell tartania, hiszen a Facebook, a Google, a YouTube, de más, hasonló kaliberrű weboldalak is úgy működnek, hogy a sokat látogatott tartalmak – a felhasználó személyes preferenciái alapján – hirdetéseket kapnak. Ennek legnagyobb hátránya, hogy csakis megszokott preferenciáink alapján összeállított tartalomrácsból válogathatunk, ezáltal beszűkítve a személyes tájékozódási hálózatunkat.

FOLYTATÁS A 7. OLDALON